

Slutlig budget för 2017 och plan för åren 2018-2021 samt slutlig investeringsbudget för 2017 och plan för åren 2018-2021 för Landstingsfastigheter Stockholm och Locum AB

Ärendet

Landstingsfullmäktige beslutade om budget 2017 och plan för åren 2018-2021 den 14-15 juni 2016. Bolagsstyrelser samt nämnder skall senast den 28 oktober 2016 besluta om slutlig budget baserad på landstingsfullmäktiges budgetbeslut.

I ärendet redovisas förslag till slutlig budget 2017 och plan för åren 2018-2021 samt investeringsbudget för 2017 och plan för åren 2018-2021 för Landstingsfastigheter Stockholm och Locum AB.

Resultatkrav och investeringsplan fastställdes av landstingsfullmäktige den 14-15 juni 2016.

Förslag till beslut

Styrelsen för Locum AB föreslås besluta

- att godkänna slutlig budget 2017 och plan för åren 2018-2021 för Landstingsfastigheter Stockholm,
- att godkänna slutlig budget 2017 och plan för åren 2018-2021 för Locum AB,

att

Bilagor

1. Slutlig budget för 2017 och plan för åren 2018-2021 för Landstingsfastigheter Stockholm
2. Slutlig budget för 2017 och plan för åren 2018-2021 för Locum AB
3. Slutlig investeringsbudget för 2017 och plan för åren 2018-2021 för Landstingsfastigheter Stockholm
4. Slutlig investeringsbudget för 2017 och plan för åren 2018-2021 för Locum AB

Delges
Akten

- fastställa slutlig investeringsbudget 2017 samt plan för åren 2018-2021 beträffande fastighetsägarinvesteringar samt investeringar för externa hyresgäster för Landstingsfastigheter Stockholm,
- att
- fastställa slutlig investeringsbudget 2017 samt plan för åren 2018-2021 beträffande investeringar för maskiner, inventarier och IT för Locum AB, samt
- att
- förklara paragrafen omedelbart justerad samt informera och överlämna samtliga budgethandlingar till landstingsstyrelsen.

Patrik Emanuelsson
Verkställande direktör

Landstingsfastigheter Stockholm

Budget 2017 och planår 2018-2021

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning.....	3
1.1	Omvärld.....	3
2.	Styrning	3
2.1	Styrning inom nämnd/styrelse	4
2.2	Styrande dokument.....	4
2.3	Mål.....	4
2.3.1	En ekonomi i balans	5
2.3.2	Hållbar tillväxt och utveckling	5
2.3.3	Tryggad kompetensförsörjning.....	5
2.3.4	Lokala mål	5
2.4	Uppdrag.....	5
2.5	Intern styrning och kontroll.....	5
3.	Verksamhet	6
3.1	Verksamhet Landstingsfastigheter	6
3.2	Verksamhetsförändringar	6
4.	Verksamhetsstöd	6
4.1	Miljö	6
4.2	Säkra processer	6
5.	Ekonomi	6
5.1	Ekonomiskt utgångsläge	6
5.2	Nyckelfaktorer som påverkar ekonomin.....	7
5.3	Antaganden i budgetunderlaget.....	7
5.4	Resultatbudget	10
5.4.1	Intäkter.....	10
5.4.2	Kostnader	11
5.4.3	Produktivitet och effektivitet.....	12
5.5	Balansbudget.....	12
5.6	Finansiering.....	12
5.7	Investeringar	13
5.8	Möjligheter och risker	13
6.	Övrigt.....	14

1. Sammanfattning

Resultatbudget för Landstingsfastigheter Stockholm (LFS) år 2017 uppgår till 334,9 mkr. Fastställt resultatmål enligt landstingsfullmäktige för år 2017 är 334,9 mkr. Ligger i linje med budget 2016 och 85 mkr över 2015 års utfall före reavinster. För verksamhetskostnaderna har det antagits en kostnadsminskning med ca 5 %, exklusive omställningskostnader, jämfört med utfall 2015 och 4 % jämfört med budget 2016. Anledningen till detta är landstingsfullmäktige under budgetförhandlingarna i juni 2016 åsatte ett fortsatt höjt resultatkrav, +100 mkr, för landstingsfastigheter. Detta har primärt sänkt budgetramen för löpande underhåll motsvarande 41 mkr jämfört med budget 2016 och 136 mkr jämfört med utfall 2015. Avskrivningarna ökar delvis på grund av att många investeringsprojekt avslutas i slutet av 2017 samt utrangeringar till följd av de SFI-projekten. Finansnettot budgeteras något lägre i budget 2017 än 2016 tack vare ett fortsatt lågt ränteläge.

För budgetperiod, 2017-2021, uppgår investeringsvolymen till 13 005 mkr för Landstingsfastigheter Stockholm avseende både landstingsstyrelsens och Locum AB:s styrelses ansvar. I bifogad investeringsplan för 2017-2021 återfinns investeringar som landstingsstyrelsen ansvarar för under ”Strategiska fastighetsinvesteringar” och investeringar som Locum AB:s styrelse ansvarar för under ”Övriga fastighetsinvesteringar”.

1.1 Omvärld

Se slutlig budget för Locum AB.

2. Styrning

Verksamhetsfakta Landstingsfastigheter Stockholm (LFS) är en resultatenhet inom Stockholms läns landsting i vilken den ekonomiska redovisningen sker av landstingets vårdfastigheter. Fastigheterna förvaltas av Locum AB enligt avtal med Stockholms läns landsting.

Fastighetsbeståndet utgörs i huvudsak av sju akutsjukhus, varav två universitetssjukhus, nio närsjukhus samt ett antal vårdcentraler, psykiatriska mottagningar och tandvårdskliniker. Fastigheterna är belägna inom Stockholms län. Fastigheterna klassificeras efter kategorierna strategiska fastigheter och marknadsfastigheter. Med strategiska fastigheter avses de fastigheter som landstinget skall förfoga över för att säkerhetsställa en långsiktig tillgång på ändamålsenliga vårdlokaler. Klassificeringen marknadsfastighet innebär att fastigheten kan komma att avyttras. Fastighetsbeståndets totala lokalyta uppgår till 2,0 miljoner m² (BTA) varav de strategiska fastigheternas lokalyta uppgår till ca 1,9 miljoner m² (BTA).

2.1 Styrning inom nämnd/styrelse

Landstingsfastigheter Stockholm (LFS) är en resultatenhet inom Stockholms läns landsting, i vilken redovisning sker av landstingets fastighetsförvaltning exklusive fastigheter inom Trafikförvaltningen. Fastigheterna förvaltas av Locum AB enligt avtal med Stockholms läns landsting och i enlighet med de ägardirektiv som fastställts av landstingsfullmäktige.

Verksamheten kommer att bedrivas enligt Affärsplan 2017 som beslutas av styrelsen för Locum AB hösten 2016. Planen har utarbetats med utgångspunkt i styrande förutsättningar. Budgeten för 2016 och planår 2017-2021 är baserade på nuvarande uppdrag avseende Locum AB:s förvaltningsuppdrag. Delar av ansvaret för LFS resultat- och investeringsbudget åligger funktionsområdet Strategiska fastighetsfrågor och investeringar (SFI) inom LSF.

I budgetrapporten för Locum AB förklaras mer i detalj hur verksamheten styrs, dess mål och uppdrag.

2.2 Styrande dokument

Se slutlig budget för Locum AB.

2.3 Mål

Det långsiktiga avkastningskravet på eget kapital i LFS uppgår till strax under 6 % över tid (exkl reavinst). Utöver detta finns bland annat målkraV för resultat, energianvändning samt kundnöjdhet. Därutöver finns bl.a. krav på en kapitalstruktur uttryckt i form av ett soliditetskrav på 30 %. Enligt landstingsfullmäktiges beslut i april 2009 (LS 0901-0012) ska positivt resultat utöver resultatkrav kvarstanna i verksamheten upp till en nivå för soliditeten om 30 %.

2.3.1 En ekonomi i balans

Mål och indikator	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
EKONOMI I BALANS			
Ett resultat i balans			
Ett positivt resultat före omställningskostnader ¹⁾	346 mkr	335 mkr	335 mkr

¹⁾ Indikatorn var tidigare ett positivt resultat före omställningskostnader och efter justering av eventuella reavinster eller reaförluster, det vill säga ett positivt balanskravsresultat enligt den definition från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) som gällde fram till oktober 2015.

2.3.2 Hållbar tillväxt och utveckling

Se slutlig budget för Locum AB.

2.3.3 Tryggad kompetensförsörjning

Se slutlig budget för Locum AB.

2.3.4 Lokala mål

Se slutlig budget för Locum AB.

2.4 Uppdrag

Locum har i uppdrag att förvalta och utveckla fastighetsinnehavet i Landstingsfastigheter Stockholm och utgör ett kompetenscentrum för landstinget i fastighets-, bygg- och lokalfrågor.

Se vidare i slutlig budget för Locum AB

2.5 Intern styrning och kontroll

Se slutlig budget för Locum AB.

3. Verksamhet

3.1 Verksamhet Landstingsfastigheter

Se slutlig budget för Locum AB.

3.2 Verksamhetsförändringar

Under budgetperioden bedöms verksamheten avseende förvaltningsuppdraget vara oförändrat. Däremot kommer de pågående investeringarna (strategiska/ersättning) innebära fortsatt hög investeringsvolym, ökade kapitalkostnader samt omställningskostnader. Landstinget har avsatt en total pott motsvarande 500 mkr för omställningskostnaderna inom LFS varav 160 redan är upparbetade.

4. Verksamhetsstöd

4.1 Miljö

Se slutlig budget för Locum AB.

4.2 Säkra processer

Se slutlig budget för Locum AB.

5. Ekonomi

LFS följer Stockholms läns landstings redovisningsprinciper i enlighet med kommunallagen, lag om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning, RKR samt Lag om mervärdes-skatteskonton för kommuner och landsting.

Inga förändringar av redovisningsprinciperna förmodas för åren 2017-2020.

Redovisningens ändamål är att lämna ekonomisk information till SLL-koncernens intressenter så som landstingsfullmäktige, landstingsstyrelsen, övriga politiska nämnder och styrelser, ledningspersonal, ägare och anställda, myndigheter och allmänheten. LFS ska till dessa förmedla ekonomisk information som visar koncernens utveckling, resultat och ställning samt visa att skatterättsliga regler följs.

5.1 Ekonomiskt utgångsläge

LFS har en stabil ekonomisk verksamhet med mestadels långa hyreskontrakt gentemot vårdgivare i Stockholms län. Fastighetsförvaltning

är en långsiktig och relativt stabil verksamhet. Intäkterna utgörs i huvudsak av indexreglerade hyresavtal med en normal löptid på minst tre år.

LFS har under lång tid haft en ekonomi i balans. Ett fastställt avkastningskrav för LFS finns, vilket över tid innebär att avkastning på eget kapital ska uppgå till 6 % före reavinster. Budgeterat resultat för 2017 grundas dock på ett resultatkrav, fastställt i juni 2016 av landstingsfullmäktige, motsvarande ca 8 % avkastning.

Under den budgeterade perioden kommer ekonomin i LFS påverkas av arbetet med de strategiska investeringarna för Framtidsplanen för hälso- och sjukvård (FHS). Dessa investeringar kommer färdigställas successivt och småningom generera hyresintäkter.

5.2 Nyckelfaktorer som påverkar ekonomin

Fastighetsinnehavet inom LFS utgörs i huvudsak av strategiska fastigheter. Det totala fastighetsinnehavet uppgår till ca 2,0 miljoner m². Merparten av fastigheterna är uppförda under 1960- och 1970-talet och är tekniskt avancerade och installationstätta. Fastigheterna har stora investerings- och underhållsbehov de närmaste tio åren, vilket påverkar ekonomin.

Framtida räntenivåer kan påverka ekonomin då lånevolymen kommer att öka med ca 10 miljarder perioden 2017-2020, eventuellt ännu mer på grund av den höga framtida investeringsbudgeten. Vidare så kommer 25 % av lånestocken räntejusteras 2017 till 2019, vilket resulterar i att kommande räntekostnader bedöms osäkra.

Förändringen Konsumentprisindex (KPI) är en viktig faktor som kommer att påverka utfallet avseende hyresintäkterna i LFS. För budget 2017 har ingen indexökning gjorts. För planåren 2018 och 2019 har indextalen 317,43 respektive 322,19 använts.

I samband med genomförandet av Framtidsplanen kommer förändringar av uthyrningsgraden ge relativt stor intäktpåverkan. Tomställda lokaler är en förutsättning för att kunna genomföra investeringsprojekten.

5.3 Antaganden i budgetunderlaget

För budget år 2017 har ingen indexuppräknings gjorts utan talet ligger oförändrat på 314,29. Verkligt indexutfall, KPI, fastställs i oktober månad.

Beträffande fjärrvärmekostnader beräknas priserna öka med 2 % per år för budgetperioden 2017-2018 och 3 % avseende 2019 och 2020. Vår

elkraftleverantör har lagt en prognos för elkraftpris om 34,00 öre/kwh för år 2017 - 2018 och 35,00 öre/kwh för 2019 och 2020.

För övriga kostnadsposter ska en kostnadsreducering på 3 % genomföras.

För budget 2017 budgeteras en underhållsnivå motsvarande ca 80 kr/m² (100 kr/m² för 2016). År 2018 och 2020 har emellertid en högre budgeterad nivå medan 2019 något lägre. Under budgetperioden 2017-2020 uppgår emellertid underhållsnivån till 200 kr/m² i genomsnitt.

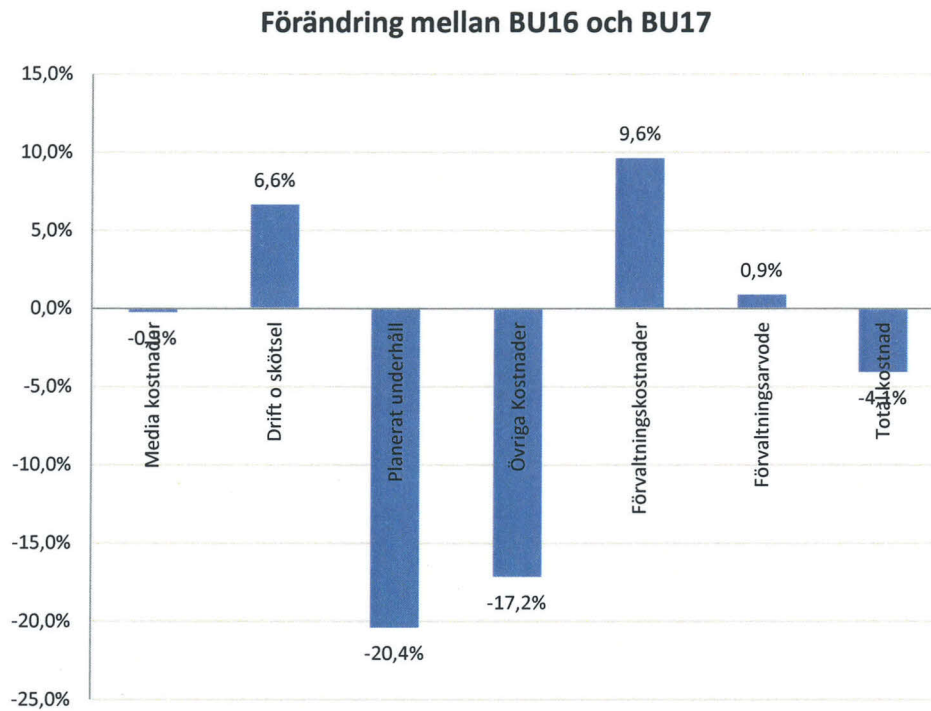
För 2017 och 2018 har omställningsbidrag (och motsvarande omställningskostnader) budgeterats till 150 mkr. För 2018 uppgår beloppet till 100 mkr. Totalt finns en ram på 500 mkr för åren 2015-2020.

Räntenivåer på nya fastighetslån samt lån som omförhandlas under perioden baseras på givet ränteantagande enligt budgetanvisningarna. Befintliga lån beräknas med respektive räntesats.

	2017	2018	2019
3 mån	0,16	0,56	0,85
1 år	0,26	0,65	1,09
3 år	0,67	1,11	1,56
5 år	1,11	1,53	1,90
7 år	1,48	1,83	2,13

I budgeten avsätts medel för att fortsätta driva utvecklingen av ett modernt och effektivt arbetssätt avseende all den dokumentation och informationsbehov som omfattar såväl bygg- som förvaltningsskede av fastighetsbeståndet.

Inga reavinster är budgeterade under perioden enligt försiktighetsprincipen. Dock förväntas flera fastigheter avyttras under budgetperioden enligt beslut i landstingsfullmäktige juni 2016.

Mediakostnader ligger oförändrat jämfört med tidigare år. Driftkostnaderna har ökat med 6,6 % vilket beror på nya driftavtal. Det planerade underhållet har sänkts med 20% beroende av landstingsfullmäktige beslut om högre resultatkrav för LFS. Övriga kostnader har sänkts med 17%. Ett resultat av inga mertjänster på externa lokaler samt en kostnadsreducering till följd av ett högre resultatkrav.

5.4 Resultatbudget

Årsresultatet 2017 budgeteras till 335 mkr, vilket ligger i linje med 2016 års budget och 85 mkr högre än 2015 års utfall (exklusive reavinster).

Förvaltningsarvodet, som erläggs till Locum AB, 2016, ökar med ca 1 mkr jämfört för 2015, vilket grundar sig på större förvaltd bruttoarea.

Resultaträkning Mkr	BU1712 (Controller)	BU1612 (Controller)	AC1512 (Controller)	Förändring BU17/BU16	Förändring BU17/AC15
Interna hyresintäkter	2 173	2 092	2 103	3,9%	3,3%
Externa hyresintäkter	387	414	432	-6,5%	-10,4%
Fastighetservice	292	299	342	-2,3%	-14,6%
Övriga intäkter*	154	155	106	-0,6%	45,3%
S:a Verksamhetens intäkter	3 006	2 960	2 983	1,6%	0,8%
Fövaltningskostnader*	-294	-277	-241	6,1%	22,0%
Kostnader Fastighetservice	-233	-272	-302	-14,3%	-22,8%
Mediakostnader	-391	-392	-368	-0,3%	6,3%
Drift och skötsel	-337	-316	-316	6,6%	6,6%
Löpande ¹ underhåll	-160	-201	-296	-20,4%	-45,9%
Utvecklingskostnader	-39	-53	-75	-26,4%	-48,0%
Övriga kostnader	-8	-13	-17	-38,5%	-52,9%
S:a Verksamhetens kostnader	-1 462	-1 524	-1 615	-4,1%	-9,5%
Avskrivningar	-1 036	-898	-961	15,4%	7,8%
Finansnetto	-173	-203	-157	-14,8%	10,2%
Reavinster	0		96		-100,0%
Årets Resultat	335	335	346		-3,2%

*Innehåller omställningskostnader/bidrag motsvarande 150 mkr för 2017

5.4.1 Intäkter

Anledningen till att interna hyresintäkter för budget 2017 ökar jämfört med budget 2016 med 4 % beror huvudsakligen på inflyttning i nya vårdlokaler på Danderyd sjukhus samt minskade hyresreduktioner på Karolinska universitetssjukhuset Solna. Jämfört med utfall 2015 är det en ökning med 3 %.

De externa intäkterna förväntas minska med 6,5 % jämfört med budget 2016. Minskningen förklaras främst av utfasning av parkeringar på

¹ Tidigare användes begreppet "planerat underhåll". I samband med övergång till komponentavskrivningar, 2015, förändrades redovisningsprinciperna för planerat underhåll. En stor del av det planerade underhållet kommer framöver att redovisas som investering. Begreppet "löpande underhåll" kommer i fortsättningar användas för de åtgärder som fortsättningsvis skall redovisas som kostnader.

Karolinska universitetssjukhuset Solna, utflytt av hyresgäster på Löwenströmska till följd av tekniska upprustningar samt tomställning av Nacka sjukhus.

Intäkterna gällande fastighetservice ligger 2 % under budget 2016 och 14,6 % under utfall 2015 den främsta anledningen till detta är att FM-tjänster på externa lokaler löper ut augusti 2017.

I de övriga intäkterna finns ett omställningsbidrag motsvarande 150 mkr för 2017. Utfallet 2015 för omställningskostnader uppgick till 84 mkr. Den totala ramen uppgår till 500 mkr.

5.4.2 Kostnader

Verksamhetens kostnader för budget 2017 minskar med 4,1 % jämfört med budget 2016 och 9,5 % jämfört med utfall 2015. Den största enskilda kostnadsminskningen avser löpande underhåll som minskar med 20,4 % respektive 45,9 % vilket som tidigare nämnts beror på ett högre resultatkrav.

Kostnaderna fastighetservice som består av kostnader för FM-tjänster och tjänsteförsäljning har minskat med 14,3 % jämfört med budget och 22,8 % jämfört med utfall 2015, något som i likhet med intäkter fastighetservice beror på utfasning av FM-tjänster på externa lokaler.

Mediakostnaderna förväntas minska marginellt 2017 jämfört med budget 2016. Jämfört med utfall 2015 budgeteras mediakostnaderna med en ökning motsvarande 6,3 %, vilket förklaras av den milda vintern 2015. Kostnaderna gällande drift och skötsel ökar i förhållande till budget 2016 med 6,6 % och jämfört med utfall 2015 med 6,6 %. Detta är resultatet av "dyrare" men mera omfattande nya driftavtal.

Utvecklingskostnaderna har sänkts till 39 mkr i budget 2017 en minskning med 26,4 % respektive 48 %, vilket beror på en omprioritering av utvecklings- och utredningsbudgeten.

Övriga kostnadsslag, avskrivningar och finansnetto

Avskrivningarna beräknas öka med 15,4 % mellan budget 2016 och 2017. Orsaken är bl.a. aktiveringar av en ny vårdavdelning på Danderyds sjukhus samt utranchering av byggnader på S:t Görans sjukhusområde.

Finansnettot ökar något 2017 jämfört med budget 2016 vilket beror på det fortsatt låga ränteläget och minskar jämfört med utfall 2015 vilket beror på en större låneportfölj.

5.4.3 Produktivitet och effektivitet

Se slutlig budget för Locum AB.

5.5 Balansbudget

Balansräkning Mkr	BU1712 (Lokalt ek.syst.)	BU1612 (Lokalt ek.syst.)	AC1512 (Controller)	Förändring BU17/BU16	Förändring BU17/AC15
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar	23 089	19 617	17 496	17,7%	32,0%
Omsättningstillgångar	200	114	841	75,4%	-76,2%
- varav kassa bank			127		-100,0%
SUMMA TILLGÅNGAR	23 289	19 731	18 337	18,0%	27,0%
EGET KAPITAL					
Eget kapital	5 034	5 034	4 647		8,3%
- varav årets resultat	335	335	346		-3,2%
Avsättningar (samt ev. Minoritetsintresse)	130	73	107	78,1%	21,5%
SKULDER	18 125	14 624	13 583	23,9%	33,4%
Långfristiga skulder	16 525	13 124	11 290	25,9%	46,4%
Kortfristiga skulder	1 600	1 500	2 293	6,7%	-30,2%
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	23 289	19 731	18 337	18,0%	27,0%

Balansomslutningen bedöms uppgå till 23 289 mkr vid utgången av 2017. En ökning med 18 % jämfört mot budget 2016. Anläggningstillgångarna ökar genom fastighetsinvesteringar som finansieras genom upptagande av nya fastighetskrediter, vilket ger en ökning av långfristiga skulder.

Soliditeten uppgick till 26 % år 2016 och bedöms minska till 22 % år 2017. Orsaken till detta är ökad upplåning som en följd av nyinvesteringar samt utdelning i nivå med resultatkravet. Fullmäktiges soliditetskrav på 30 % kommer LFS inte att klara under perioden.

5.6 Finansiering

All finansiering sker via upplåning hos SLL Internfinans.

5.7 Investeringar

För budgetperioden, 2017-2021, uppgår investeringsvolymen till 13 005 mkr för Landstingsfastigheter Stockholm avseende både landstingsstyrelsens och Locum AB:s styrelses ansvar. I bifogad investeringsplan för 2017-2021 återfinns investeringar som landstingsstyrelsen ansvarar för under ”Strategiska fastighetsinvesteringar” och investeringar som Locum AB:s styrelse ansvarar för under ”Övriga fastighetsinvesteringar”.

Investeringar Mkr	BU 2016	BU 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021
Strategiska fastighetsinvesteringar	2 063	3 245	2 805	1 803	809	593
Övriga fastighetsinvesteringar	1 959	801	750	750	750	700
Landstingsfastigheter Stockholm	3 500	4 046	3 555	2 553	1 559	1 293

5.8 Möjligheter och risker

Den budgeterade investeringsvolymen 2017, motsvarande totalt ca 4 miljarder kronor, innehåller flera stora projekt som kan av olika skäl skjutas framåt i tiden. Detta påverkar bl.a. lånebehovet och därmed räntekostnaden.

Den betydligt lägre underhållsnivån för 2017 kan innebära att nödvändigt underhåll måste skjutas framåt. Trots detta gäller att säkerställande av fastigheternas drift inte nedprioriteras.

Upphandlingsläget avseende entreprenörer och material är fortsatt svårbedömt. Vi ser en risk för stigande priser pga. en överhettad byggmarknad beroende bl.a. på pågående stora infrastrukturprojekt i länet. En annan väsentlig risk är svårigheten att få resurser i form av entreprenörer, konsulter och projektledare.

Locums ägardirektiv innebär att landstingsstyrelsen (via SFI) ansvarar för strategiska fastighetsfrågor inklusive Norra Hagastaden. Beroende på utvecklingen med tillhörande konsekvenser, ex vis försäljningar eller utrangeringar, kommer LFS påverkas i motsvarande grad. Detta har ej beaktats i denna budget.

Effekten av NKS har inte beaktats i denna budget enligt överenskommelse med SLL Ekonomi.

6. Övrigt

Detta underlag för slutlig budget för 2017 och planår 2018-2021 kommer att styrelsebehandlas 2016-09-29.

Stockholm
2016-09-09

Patrik Emanuelsson
Verkställande direktör Locum AB

Bilagor:

2. Investeringsplan 2017
3. Beslutsbilaga Specificerade Investeringar

Locum AB

Budget 2017 och planår 2018-2021

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning.....	4
1.1	Omvärld.....	4
2.	Styrning.....	4
2.1	Verksamhetsfakta.....	4
2.2	Styrning inom nämnd/styrelse.....	6
2.3	Styrande dokument.....	6
2.4	Mål.....	7
2.4.1	En ekonomi i balans.....	7
2.4.2	Hållbar tillväxt och utveckling.....	8
2.4.3	Tryggad kompetensförsörjning.....	9
2.4.4	Lokala mål.....	9
2.5	Uppdrag.....	10
2.6	Intern styrning och kontroll.....	11
3.	Verksamhet.....	11
3.1	Fastighetsverksamhet.....	11
3.2	Verksamhetsförändringar.....	13
4.	Verksamhetsstöd.....	14
4.1	Miljö.....	14
4.2	Socialt ansvarstagande.....	15
4.2.1	Jämlikhet och jämställdhet.....	15
4.2.2	Nationella minoriteter och minoritetsspråk.....	15
4.2.3	Barnkonventionen.....	16
4.2.4	Folkhälsa.....	16
4.2.5	Arbete för tillgänglighet.....	16
4.2.6	Uppförandekod för leverantörer.....	17
4.3	Säkra processer.....	18
4.3.1	Informationssäkerhet.....	18
4.3.2	Informationsförvaltning.....	18
4.3.3	Säkerhet.....	19
4.3.4	IT och digitalisering.....	19
4.4	Personal och utbildning.....	19
4.4.1	Kompetensförsörjning och utbildning.....	19
4.4.2	Systematisk kompetensplanering.....	19

4.4.3	Attraktiv arbetsgivare.....	20
4.4.4	Jämställdhet och mångfald	20
4.4.5	Mål- och resultatorienterade chefer.....	21
4.4.6	Förbättrad arbetsorganisation	21
5.	Ekonomi	21
5.1	Ekonomiskt utgångsläge	21
5.2	Nyckelfaktorer som påverkar ekonomin.....	22
5.3	Antaganden i budgetunderlaget.....	22
5.4	Resultatbudget	24
5.4.1	Intäkter.....	24
5.4.2	Kostnader	25
5.5	Balansbudget.....	26
5.6	Finansiering.....	26
5.7	Investeringar	26
5.8	Möjligheter och risker	27
6.	Övrigt.....	27

1. Sammanfattning

Budgeterat resultat för Locum AB för 2017 samt planåren 2018-2021 uppgår till 7 mkr i enlighet med resultatkravet utifrån landstingsfullmäktiges beslut om budget 2017.

Budgeten baseras på Locums nuvarande uppdrag och roll inom Stockholms läns landsting (SLL). En fortsatt hög investeringsvolym inom Landstingsfastigheter Stockholm (LFS) kommer att påverka i första hand projektresurserna. Nuvarande dimensionering av Locum bedöms tillräcklig för att klara den kommande investeringsvolymen. På sikt kommer dock antalet anställda att minska i takt med att de strategiska fastighetsinvesteringarna färdigställs.

1.1 Omvärld

På grund av den höga investeringstakten i Stockholms län kan det vara svårt att både attrahera och rekrytera rätt medarbetare. Den överhettade byggsektorn gör det svårt att få konkurrerande anbud.

2. Styrning

2.1 Verksamhetsfakta

Locum AB

Bolagets organisationsnummer:	556438-7909
Bolagets ägare:	LISAB, 556477-9378, säte Stockholm

Locum AB är ett helägt dotterföretag till Landstingshuset i Stockholm AB (LISAB). Locum AB har ett helägt dotterbolag AB Terreno, 556108-8195, som sedan 2007 är vilande.

Locums uppdrag

Locum AB är en serviceenhet inom Stockholms läns landsting (SLL). Locum har specifika ägardirektiv fastställda i landstingsfullmäktige, en bolagsordning, ett avtal avseende förvaltning samt en fullmakt att företräda SLL enligt avtalet. Bolaget bistår också ägaren samt hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) i fastighetsstrategiska frågor, bl a i samband med investeringsplaneringen. Därutöver kan landstingsfullmäktige besluta om vissa uppdrag som Locum har att utföra, exempelvis genomförande av byggprojekt.

Genom förvaltningsavtalet svarar Locum för såväl teknisk som ekonomisk förvaltning av fastigheter inom Landstingsfastigheter Stockholm (LFS). LFS är en resultatenhet inom Stockholms läns landsting i vilken den ekonomiska redovisningen sker av landstingets vårdfastigheter – ett fastighetsbestånd på cirka 2 miljoner kvadratmeter lokaler i Stockholms län. Locum hjälper också till att hyra in lokaler för vårdens behov, vilket till och med 2016-08-31 motsvarade cirka 320 000 kvadratmeter. Locum svarar för att sjukhus och andra vårdinrättningar i Stockholms län har ändamålsenliga lokaler. Bland hyresgästerna dominerar sjukvården i länet, såväl offentlig som privat.

Locums vision och värderingar

Stockholms läns landsting ansvarar för att länets invånare får den hälso- och sjukvård och tandvård de behöver, det är en stor arbetsplats där många personer i olika yrkeskategorier samarbetar för att patienterna ska få en god vård. För Locum är det en självklarhet att de lokaler vi utvecklar och förvaltar ska bidra till en läkande vårdmiljö och en hälsofrämjande arbetsplats. *En av Sveriges bästa fastighetsförvaltare 2020* är Locums vision och det bärande elementet i vårt varumärke och vårt uppdrag. Bland hyresgästerna dominerar sjukvården i länet, såväl offentlig som privat.

Vägledande i vårt arbete är våra värderingar: Kundnytta, Helhetsansvar och Samverkan. Konkret innebär det att vi hittar lösningar som motsvarar vårdgivarnas behov genom att ta helhetsansvar och arbeta i god samverkan med våra kunder och leverantörer.

Framtidsplanen för hälso- och sjukvården

Just nu genomför SLL en av de största satsningarna någonsin för att utveckla framtidens hälso- och sjukvård. Framtidsplanen innebär att landstinget bygger nytt, rustar upp och utvecklar arbetssätt som förstärker vården och ger en tillgängligare och effektivare vård där fler patienter får rätt vård, i rätt tid och på rätt plats. SLL planerar att investera 27,1 miljarder kronor inom hälso- och sjukvården för perioden 2017-2021.

På samtliga akutsjukhus i länet har omfattande upprustningar, ny- och ombyggnationer påbörjats. Investeringar görs i Södersjukhuset, Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge, Södertälje sjukhus, Danderyds sjukhus och S:t Görans sjukhus. Stora satsningar görs även på övriga sjukhus som har specialistvård och husläkarverksamhet. Exempel på sådana sjukhus är Sollentuna, Nacka och Löwenströmska sjukhuset.

2.2 Styrning inom nämnd/styrelse

Stockholms läns landsting formulerar Locums uppdrag och sätter ramen för verksamheten via bl a ägardirektiv, mål och budget. Locums politiskt tillsatta styrelse följer upp och utvärderar verksamheten. Bolagets verkställande direktör leder den löpande verksamheten inom givna uppdrag och budgetramar mot uppsatta mål. Till sin hjälp har verkställande direktör en ledningsgrupp som består av sex avdelningsdirektörer.

Bolagsstyrningen i Locum AB utgår från aktiebolagslagen och kommunallagen. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har utarbetat *Principer för styrning av kommun- och landstingsägda företag*, ett dokument som bygger på Svensk kod för bolagsstyrning och som syftar till att lyfta fram betydelsen av styrning för legitimitet, ändamålsenlighet och effektivitet i kommun- och landstingsägda bolag. Locum följer dessa principer.

Locums verksamhet styrs utöver ovanstående av:

- Ägardirektiv och uppdrag
- Stockholms läns landstings mål
- SLL:s och Locums policy- och styrdokument
- Budget som beslutats av landstingsfullmäktige
- Kraven i ISO 9001:2008 (kvalitet) och ISO14001:2004 (miljö)
- Aktuella lagar och föreskrifter

Locums årliga affärsplan utgår från dessa styrande förutsättningar.

2.3 Styrande dokument

Stockholms läns landsting har fastställt ett antal styrande dokument. De styrande dokumenten beskriver vad som styr landstingets verksamhet och hur arbetet ska utföras inom olika ansvarsområden.

Locum efterlever de styrdokument som är tillämpliga för Locum eller Locums uppdrag.

För vårt ansvarsområde har vi verksamhetsspecifika styrdokument, utifrån lagar och myndighetskrav, där även SLL:s krav är inarbetade. Locums styrdokument och internkontroll ingår i det integrerade ledningssystemet som är certifierat enligt kraven i ISO 9001 (kvalitet) och ISO 14001 (miljö).

Bland styrdokumenterna finns även övriga dokument som tillhör bolags- och verksamhetsstyrning, såsom besluts-, delegations- och attestordning, budget, affärsplan etc.

2.4 Mål

Landstingets främsta uppgift är att se till att alla invånare har tillgång till en god och väl fungerande hälso- och sjukvård och kollektivtrafik. Den långsiktiga planeringen av regionens tillväxt är också ett viktigt inslag.

Landstingets övergripande mål för 2017 är:

- En ekonomi i balans
- Förbättrad tillgänglighet och kvalitet inom hälso- och sjukvården
- Attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem
- Fri kultur som främjar upplevelser, möten, bildning och delaktighet
- Hållbar tillväxt och utveckling
- Tryggad kompetensförsörjning

För att nå de övergripande målen finns nedbrutna mål. Dessa har en tydlig koppling till respektive övergripande mål och visar prioriterade områden som ska möjliggöra måluppfyllnad för de övergripande målen. Målen följs upp med hjälp av mätbara indikatorer.

Landstingets mål beaktas och ligger till grund för Locums strategiska mål.

2.4.1 En ekonomi i balans

Mål och indikator	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
EKONOMI I BALANS			
Ett resultat i balans			
Ett positivt resultat före omställningskostnader ¹⁾	22 mkr	5 mkr	7 mkr

¹⁾ Indikatorn var tidigare ett positivt resultat före omställningskostnader och efter justering av eventuella reavinster eller reaförluster, det vill säga ett positivt balanskravsresultat enligt den definition från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) som gällde fram till oktober 2015.

För att uppnå det övergripande målet *Ekonomi i balans* ska Locums verksamhet generera ett överskott på 7 mkr för 2017.

2.4.2 Hållbar tillväxt och utveckling

Mål och indikator	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
HÅLLBAR TILLVÄXT OCH UTVECKLING			
Effektivt miljöarbete			
Energianvändningen i verksamhetslokaler, energianvändning per kvadratmeter (kWh/m ²):			
– i fastigheter ägda av Landstingsfastigheter Stockholm	-	-	- 7 % ¹⁾
– i fastigheter ägda av AB SL	-	-	- 2 % ¹⁾
Energianvändning för kollektivtrafik per personkilometer	-	-	- 2 % ¹⁾
Andel förnybar energi för transporter	-	-	80 %
Socialt ansvarstagande			
Likvärdig behandling av alla invånare: ²⁾	-	-	≥ 25 %
andel av landstingets förvaltningar och bolag som har infört metoder och verktyg för ett systematiskt arbete med socialt ansvarstagande			
Uppförandekod för leverantörer:			
andel av betydande leverantörer som har granskats med avseende på ett socialt ansvarstagande	5 %	≥ 2 %	≥ 10 %
Säkra processer			
Säkerhetsarbetet ska bedrivas på ett systematiskt sätt: andel förvaltningar och bolag som har infört metoder och verktyg för ett systematiskt arbete med			
Informationssäkerhet	10 %	≥ 60 %	≥ 60 %
Säkerhet	19 %	≥ 60 %	≥ 60 %
Digitaliseringsgrad	-	-	- ³⁾

1) Minskningen avser i förhållande till år 2011.

2) Målvärden kompletteras i samband med yttrandet över LD planeringsunderlag.

3) Digitaliseringsgraden är en ny indikator som ska utvecklas under 2016. Den består av ett större antal väldefinierade mätetal som väljs så att de speglar digitaliseringens bidrag till kärnverksamheten.

Det övergripande målet *Hållbar tillväxt och utveckling* har indikatorn *Energianvändning per kvadratmeter (m²) i verksamhetslokaler* som för 2017 ska minska till 219 kWh/m²¹. Ytan mäts sedan i A-temp area och sedan 2015 har energianvändningen graddagskorrigerats med SMHI:s nya graddagar²

Övriga indikatorer inom det övergripande målet är inte tillämpbara på Locums verksamhet.

¹ Ur förslag till miljöplan 2017-2030 för Locum AB (ej styrelsebeslutat. Behandlas av Locums styrelse 2016-09-29)

² A-temp är den invändiga arean för våningsplan, vindsplan och källarplan som värms till mer än 10°C i byggnaden. Mer information om graddagar hos SMHI - <http://www.smhi.se/professionella-tjanster/professionella-tjanster/fastighet/smhi-graddagar-normalarskorrigerad-energiuppfoljning-1.3478>

2.4.3 Tryggad kompetensförsörjning

Mål och indikator	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
TRYGGAD KOMPETENSFÖRSÖRJNING			
Attraktiv arbetsgivare			
Stolta och motiverade medarbetare (medarbetarskapsindex)	81 ¹⁾	80 ²⁾	80 ²⁾
Mål- och resultatorienterade chefer (ledarskapsindex)	78 ¹⁾	80 ²⁾	80 ²⁾
Totalindex stolta och motiverade medarbetare		80 ²⁾	80 ²⁾
Systematisk kompetensplanering			
Andel medarbetare i SLL som använder KOLL	70 % ⁴⁾	≥ 80 % ⁴⁾	≥ 50 %

¹⁾ Uppföljning genom medarbetarenkätens AKA-index respektive ledningsindex.
²⁾ SLL har en ny basenkät för medarbetaruppföljningen som genomförs första gången hösten 2016. Det innebär att enkätresultatet inte kan jämföras med tidigare enkätresultat och att målvärden för 2017 kan beslutas först i samband med den slutliga budgeten 2017.
⁴⁾ Målet Systematisk kompetensplanering 2015 och 2016: Andel av landstingets förvaltningar och bolag som har börjat införa landstingets modell för systematisk kompetensplanering, KOLL.

Det övergripande målet *Tryggad kompetensförsörjning* har indikatorn *Stolta och motiverade medarbetare (medarbetarskapsindex)*. Locums mål för 2017 är 80.

Locum använder KOLL.

2.4.4 Lokala mål

Utifrån Locums vision, värderingar och SLL:s övergripande mål finns fyra strategiska mål fastställda.

- Ekonomi i balans
- Nöjda kunder
- Effektivt miljöarbete
- Nöjda och stolta medarbetare

För varje strategiskt mål har ett antal nyckeltal och indikatorer lyfts fram för att mäta hur Locum uppnår de strategiska målen utifrån olika aspekter. Till varje strategiskt mål finns också fokusområden kopplade. Fokusområdena innehåller aktiviteter som ska ta Locum mot de strategiska målen.

Läs mer om Locums fokusområden under avsnitt 3. Verksamhet.

Locums styrkort 2017-2021:

	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021
Ekonomi i balans							
<i>Landstingsfastigheter Stockholm (LFS)</i>							
Driftnetto, exkl omställningskostnader, mkr	1277	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
Resultat före skatt, inklusive reavinster, mkr	346	335	335	335	335	335	335
<i>Locum AB</i>							
Justerat resultat före skatt, mkr*	22	5	7	7	7	7	7
Nöjda kunder							
Nöjd-Kund-Index (NKI), %**	62	65	70	75	80	81	82
Effektivt miljöarbete							
Använd energi (kWh/m ²)	229	224	219	215	210	205	203
Andel förnybar energi, %	96	≥95	≥95	≥95	≥95	≥95	≥95
Andel godkända byggprodukter enligt Byggvarubedömningen, %	98	≥95	≥95	≥95	≥95	≥95	≥95
Nöjda och stolta medarbetare							
Nöjd-Medarbetar-Index (NMI), %	80	80	80	80	80	80	80
Ledarindex, %	78	80	80	80	80	80	80
AKA***- index	81	80	80	80	80	80	80

* Resultatet är det justerade resultatet före koncernbidrag

**Mätningen har förändrats under 2015 då Fastighetsbarometern har använts för att mäta kundnöjdheten.

***Attraktiv och Konkurrenskraftig Arbetsgivare, vilket i sin tur utgör det sammanslagna värdet av de sex delindexen (aktivt ansvarstagande, kund och resultatfokus, förändring och utveckling, jämlikhet, hälsa och stress, samt motivation).

N.A innebär att inget mål har satts upp för det aktuella året.

2.5 Uppdrag

Locum AB följer de specifika ägardirektiven som landstingsfullmäktige beslutade den 10 juni 2014 och om gäller fr o m den 1 juli 2014.

De nya ägardirektiven har tydliggjort Locum AB:s och landstingsstyrelsens olika roller gällande fastighets- och investeringsfrågor. Nya avtal har arbetats fram mellan Locum AB och enheten Strategiska fastighetsfrågor och investeringar (SFI) inom landstingsstyrelsens förvaltning (LFS), för att tydliggöra rollerna i arbetet med de strategiska fastighetsinvesteringarna för framtidens hälso- och sjukvård. Avtal upprättas för varje uppdrag till Locum AB.

I landstingets budget för 2017 gavs inga nya särskilda uppdrag till Locum AB från ägaren.

2.6 Intern styrning och kontroll

Locum AB följer SLL:s modell för internkontroll och har inarbetat den i det certifierade ledningssystemet för bolaget, där krav på uppföljning, utvärdering, kontroll och ständiga förbättringar överensstämmer med landstingets krav.

Utifrån en årlig riskanalys upprättar Locum AB en intern kontrollplan för bolagets verksamhet och uppdrag för att säkerställa att fullmäktiges och bolagets uppsatta mål nås och att SLL:s riktlinjer efterlevs. Riskanalys genomförs för de riskfaktorer som bedöms kunna påverka möjligheterna att nå uppsatta mål. Riskerna graderas utifrån konsekvens och sannolikhet, på en skala från 1-6. Efter sammanvägning av värdering tas en sammanställning fram som visar riskerna sorterade efter riskvärde. Riskerna med högst riskvärde utgör därefter grund för intern kontrollplan (åtgärdsplan). Intern kontrollplan för 2017 beslutas av styrelsen den 24 november 2016 och rapporteras därefter till SLL Styrning och Ekonomi.

Intern kontrollplan kommuniceras efter styrelsebeslut genom publicering på Locums intranät. Intern kontrollplan inarbetas i bolagets affärsplan och verksamhetsplaner (på avdelnings-/enhetsnivå). Därmed möjliggörs genomförande av åtgärder på fler nivåer i organisationen.

Åtgärder för att minska sannolikheten för samt konsekvenser av identifierade risker i intern kontrollplan följs upp löpande och granskas i samband med verksamhetsuppföljning, samt vid behov vid interna revisioner.

3. Verksamhet

3.1 Fastighetsverksamhet

Locums arbete under perioden 2017- 2021 fortsätter i enlighet med bolagets roll, uppdrag och strategiska mål.

Villkoren och förutsättningarna för Locums verksamhet har delvis förändrats de senaste åren till följd av ökad mångfald av vårdgivare som konkurrerar om uppdrag och patienter. Vi ser också en allt större rörlighet inom fastighetsbeståndet. I och med att Locums ägardirektiv har förändrats under senare år har också bolagets roll delvis förändrats.

I arbetet med att förbättra kundnöjdheten har en omfattande organisationsförändring genomförts. Syftet är att renodla verksamheten med fokus på fastighetsförvaltning av högsta standard avseende kvalitet och service. Målet med förändringen är att bygga ett förtroende mellan bolaget, kunder och ägare som säkerställer ett givande partnerskap som garanterar en ömsesidig utveckling över tid. Ytterligare anpassning av organisationen kommer att genomföras inför 2017 utifrån erfarenheterna från den genomförda förändringen.

Genomföra byggprojekt enligt uppdrag, med fokus på leveranstid och byggkostnader och med en slutprodukt till rätt kvalitet

Framtidsplanen är en vision för utvecklingen av hälso- och sjukvård i Stockholms län. Genomförandet innebär bl a att länets sjukhus byggs ut, om och till för att möta framtidens vårdbehov. I arbetet med Framtidsplanens genomförande har Locum gått från ett omfattande planeringsskede in i ett genomförandeskede av ny- och ombyggnationer på allt fler sjukhus samtidigt som vården ska bedrivas med normal kapacitet.

Det för med sig att Locum kommer att hantera ett stort antal komplexa byggprojekt. Beroende på när i tiden investeringsbeslut tas påverkas Locums verksamhet och resursbehov.

De största pågående investeringarna är:

- Ny- och ombyggnation av vård- och behandlingsbyggnader samt försörjningskvarter på Södersjukhuset
- Ny akut- och behandlingsbyggnad på Danderyds sjukhus
- Ny- och ombyggnation av vård- och behandlingsbyggnader på Södertäljesjukhus

Under perioden 2017-2021 uppgår fastighetsinvesteringarna i LFS till 13 miljarder kronor, varav 4 miljarder kronor förväntas bli investerade under 2017³.

Etablera tydlig förvaltningsprocess med en väl fungerande fastighetsdrift

För att öka kundnöjdheten kommer ett fokusområde i det fortsatta förändringsarbetet att vara den dagliga fastighetsförvaltningen med skötsel och felanmälan. Det är viktigt att hitta systematiska arbetssätt och ge kunderna ett tydligt löfte så att alla är överens om vilka förväntningar Locum ska leva upp till.

³ Ur mål och budget 2017 för Stockholms läns landsting.

Fokus för 2017 är vecko- respektive månadsvis uppföljning av drift- och förvaltningsdata enligt ett likartat arbetssätt. Syftet med rapporteringen är att kunna analysera skillnader mellan de olika fastigheterna/anläggningarna samt lära av goda exempel.

Förvaltningsplanering är ett redskap till stöd för en långsiktig fastighetsförvaltning. Ett sjukhus är en omfattande och komplex värld av verksamheter och fysiska anläggningar. Det utmärks av ständiga förändringar. Många enstaka projekt pågår med olika medverkande och med olika fokus vid olika tidpunkter. Sjukhusområdet behöver, för att inte formas av tillfälliga omständigheter, en väl genomtänkt strategi som visar vägen.

Målet med förvaltningsplaneringen är att säkerställa ett gemensamt synsätt - en gemensam bild - av hur fastigheten/anläggningen ska förvaltas och utvecklas inom en överskådlig tid (ca 5 år).

Under 2017 fortsätter arbetet med att vidareutveckla förvaltningsplanerna.

Locum kommer att arbeta vidare med trygghetsfrågan, bl a genom att genomföra trygghetsronder på sjukhusen och ta fram handlingsplaner för säkerhet och trygghet. Gåturen har genomförts och kommer att genomföras med särskilt fokus på den fysiska tillgängligheten till sjukhusen.

Utveckla fastighetsförvaltningssystemet för bättre ordning och reda och för att stödja vårt arbetssätt

I samband med att verksamheten inom FM-området (Facility Management) har utökats och en ny kundtjänst lanserats har behov uppstått av ett nytt systemstöd för fastighetsförvaltning för att förenkla ärendehantering och hantering av serviceavtal. Ett nytt fastighetsförvaltningssystem har införts under 2015 – 2016. I samband med att felanmälan för driftsfrågor från ytterligare sjukhus kopplas till Locums kundtjänst vidareutvecklas systemet. I samband med detta kommer ett äldre system att fasas ut.

De viktigaste aktiviteterna för 2017 och åren framöver framgår av Locums fokusområden i Affärsplan 2017, som beslutas av styrelsen för Locum AB den 24 november 2016. Locum kommer fortsätta arbetet för att öka kundnöjdheten i de lokaler som förvaltas med fokus på välkomnande, trygga och ändamålsenliga lokaler.

3.2 Verksamhetsförändringar

Se respektive rubrik ovan.

4. Verksamhetsstöd

4.1 Miljö

SLL har utarbetat ett förslag till nytt miljöpolitiskt program för åren 2017-2021. Förslaget bereds för närvarande inför beslut i landstingsfullmäktige den 15 november 2016. Förslaget till miljöprogram är indelat i fyra målområden (Klimat, Hållbar vård, Hållbara resor och transporter samt Hållbara fastigheter och anläggningar) med sammanlagt 16 miljömål.

Nedan följer en kort beskrivning av de aktiviteter som Locum planerar att arbeta med för att nå målen i det nya miljöpolitiska programmet.

Locums bedömning är att vi berörs främst av målen under Hållbara fastigheter och anläggningar.

Locum har under våren 2016 tagit fram en miljöplan som beskriver målen för vårt miljöarbete. Miljöplanen stödjer målen i det miljöpolitiska programmet. Locums styrelse kommer att behandla miljöplanen på styrelsemötet den 29 september 2016.

Nedan beskrivs några av de aktiviteter Locum planerar och som är kopplade till miljömålen i det miljöpolitiska programmet.

Mål: Verksamhets- och fastighetsenergi i landstingsägda fastigheter har minskat med 15 procent år 2021 och med 30 procent år 2030, i jämförelse med år 2011.

Locum kommer att fortsätta arbeta med energiplaner och aktiva åtgärder för att minska energiförbrukningen.

Mål: Under programperioden har klimatpåverkan från byggprocessen i landstingets bygg- och anläggningsprojekt beaktats och begränsats.

Locum kommer att använda och utvärdera Byggvarubedömningens livscykelkriterier som verktyg för livscykelanalyser.

Mål: År 2021 har landstinget ökat återanvändningen och materialåtervinningen i bygg- och anläggningsprojekt, samt genomfört åtgärder för att förebygga avfall.

Locum kommer att fortsätta utreda möjligheten till återanvändning i bygg- och anläggningsprojekt och påbörja en analys rörande avfallsslag i syfte att se vad som slängs och varför.

Mål: År 2021 har 50 procent av materialet och produkterna som används vid landstingets ny- och ombyggnationer bedömts enligt Byggvarubedömningens kriterier och minst 90 procent av det som har bedömts är accepterat eller rekommenderat.

Locum kommer att arbeta vidare med att säkerställa att de byggvaror som byggs in i byggnader är godkända ur hälso- och miljösynpunkt för att bibehålla en hög andel accepterade och rekommenderade byggvaror enligt bedömningsverktyget.

Mål: Mängden miljö- och hälsofarliga kemikalier för drift och underhåll av landstingsägda fastigheter har minskat med minst 30 procent år 2021, i jämförelse med år 2017.

Locum kommer att systematiskt följa upp att alla driftkemikalier registreras i KLARA (hanteringssystem för kemikaliehantering) och substituera utfasningsämnen till bättre alternativ om så är möjligt.

4.2 Socialt ansvarstagande

4.2.1 Jämlikhet och jämställdhet

Locums hållbarhetspolicy fastställdes ursprungligen av styrelsen för Locum i september 2014. I hållbarhetspolicyn, som reviderades av styrelsen den 3 juni 2016, ingår socialt ansvarstagande (likabehandling).

SLL:s jämställdhetspolicy är inarbetad i *Vårt sätt att vara*, som utgår från Locums värderingar och vår hållbarhetspolicy. Jämställdhet ingår även i JÄMIX (jämställdhetsindex) där jämställdhet följs upp varje år.

Se vidare avsnitt 4.4.4 Jämställdhet och mångfald.

4.2.2 Nationella minoriteter och minoritetsspråk

Locum deltar i de samråd som arrangeras av SLL med minoritetsgrupper samt följer landstingets åtgärdsplan för nationella minoriteter. Detta för att föra en aktiv dialog med intressegrupper och därefter kunna prioritera rätt insatser för att stödja minoritetsspråken.

Locum har på den publika webbsidan locum.se grundinformation om Locums uppdrag och roll även på engelska och finska, samt kontaktinformation till finsktalande personer inom Locum. Locum kommer att via locum.se ha kontaktinformation till finsktalande personer inom Locum.

I verktyget för intern kompetenshantering, ProCompetence, finns aktuella uppgifter gällande medarbetarnas språkkunskaper. Här finns också minoritetsspråken upptagna.

I samband med exempelvis byggnationer kommer vissa skyltar att ha information på olika språk. Ett exempel är Södertälje sjukhus, där det finns

information på svenska, engelska, finska och arabiska. Vilka språk som väljs ut vid vilket tillfälle arbetar Locum fram tillsammans med kommunen, som ofta har god lokalkännedom.

4.2.3 Barnkonventionen

Barnets bästa och barns rätt till inflytande är två av grundprinciperna som genomsyrar barnkonventionen. De andra två grundprinciperna handlar om att inget barn får diskrimineras och att varje barn har rätt till liv och utveckling.

För Locums del innebär det att vi i våra upphandlingar rörande framför allt produkter måste säkerställa att barnkonventionens innehåll säkerställs. Detsamma gäller när någon under 18 år tillfälligtvis praktiserar eller arbetar för Locum. Den unga personen får i detta fall en god introduktion, en fadder och uppstår lön enligt avtal.

4.2.4 Folkhälsa

Locum strävar efter en arbetsmiljö som fungerar förebyggande och inte medför ohälsa - psykosocialt eller fysiskt. Det innebär att Locum tydliggjort Arbetsmiljölagens nya föreskrifter rörande ansvaret för organisatorisk och social arbetsmiljö i utbildning och information till personalledande chefer. Vi följer proaktivt upp signaler om ohälsa från våra medarbetare för att i ett så tidigt skede som möjligt kunna sätta in insatser.

4.2.5 Arbete för tillgänglighet

Bemötande

Locum fortsätter även under 2017 att utveckla och förbättra bemötandet i det dagliga arbetet i mötet med kunder och kollegor. Bl a finns utbildningsfilmer framtagna för olika tjänsteområden.

En insiktsdag för tillgänglighet har utarbetats i samråd med medlemmar i Locums samverkansråd för tillgänglighet. Under 2017 kommer insiktsdagar att erbjudas i första hand för personal inom förvaltnings- och projektavdelningen inom Locum. Denna insiktsdag planeras sedan att återkomma och även erbjudas till nyanställda.

Inom ramen för vilka serviceutbud som Locum erbjuder i bl a sjukhusens entréer så beaktas även barnperspektivet.

Kommunikativ tillgänglighet

Locum har kontinuerliga möten med samverkansrådet för tillgänglighet där information om projekt delges rådet och där utvecklingsområden inom tillgänglighet presenteras och diskuteras.

Locum kommer även 2017 att vara delaktiga i samverkansseminarium med HSO för att berätta om det arbete som pågår med nya akut- och operationslokaler i länet.

Locums hemsida är tillgänglighetsanpassad och under 2017 kommer sidan att utvecklas vidare.

Fysisk tillgänglighet

I samband med upphandling av ramavtalade arkitekter har Locum säkerställt att det även ska ingå certifierade sakkunniga gällande tillgänglighet som kan tillse ställda krav på tillgänglighet i projekt. Under 2017 kommer Locum även att upphandla konsultresurser för inventering av enkelt avhjälpna hinder (EAH).

Locum arbetar löpande med tillgänglighetsinventeringar för att identifiera och åtgärda enkelt avhjälpna hinder i landstingets vårdlokaler och fastigheter. Detta är även ett sätt att kvalitetssäkra att arbetet med tillgänglighet utvecklas framåt. Under 2017 kommer inventering att ske på sjukhusen (13 st objekt).

Rådsmedlemmar från samverkansrådet för tillgänglighet har delats in i resursgrupper som är med och granskar projektens handlingar. Detta arbete fortsätter under 2017. Exempel på andra aktiviteter inom ramen för samverkansrådet är gemensamma studiebesök inom SLL för att följa upp synpunkter och ge möjlighet till feedback inför fortsatt planering framåt i andra projekt och fastigheter.

4.2.6 Uppförandekod för leverantörer

Med leverantörer avses alla som levererar en produkt eller tjänst till eller på uppdrag av Locum. Locum strävar efter att samarbeta med leverantörer med värderingar som överensstämmer med bolagets och att inte göra affärer med leverantörer som skulle kunna skada Locum och SLL.

Locum använder SLL:s uppförandekod vid upphandling av leverantörer, med krav på att leverantörerna ska följa Internationella arbetsorganisationens (ILO) konventioner om minimiålder, barnarbete, tvångsarbete, diskriminering, lika lön för lika arbete oavsett kön samt

föreningsfrihet. Locum har rätt att kontrollera leverantörens efterlevnad av kraven. Vid allvariga brister har vi rätt att häva avtalen.

Medarbetarna genomgår årligen obligatorisk utbildning i ”Riktlinjer för externa kontakter”, som bl a tar upp bisyssla, jäv, otillbörliga förmåner samt givande och tagande av muta. Locum kommer också att fortsätta kravställa och följa upp leverantörer och entreprenörer, under 2017.

4.3 Säkra processer

4.3.1 Informationssäkerhet

Målet för landstingets informationssäkerhetsarbete är att skydda informationen inom verksamheten. Skyddet ska vara anpassat till skyddsvärde, risk och lagkrav.

Utvecklingen av Locums informationssäkerhets- och säkerhetsskyddsarbete gynnar kunderna då Locum kan erbjuda tjänster som lever upp till samma krav på informationssäkerhet och säkerhetsskydd som våra kunder omfattas av.

Det pågående metodutvecklingsarbetet avseende säkerhetsskydd och informationssäkerhet inom Locum syftar till att stärka förmågan att bedöma vilket skydd olika delar av verksamheten kräver samt att genomföra och följa upp lämpliga säkerhetsåtgärder.

Under 2016 har Locum genomfört självskattning gällande status för bolagets informationssäkerhet. Vidare har styrelsen i juni 2016 fastställt en ny policy för IT och informationssäkerhet.

Under 2016 kommer Locum att genomföra en övergripande säkerhetsanalys. Resultatet från analysen kommer att utgöra ett beslutsunderlag för eventuella åtgärder under 2017.

Medarbetarens del i att upprätthålla Locums informationssäkerhet och säkerhetsskydd förenklas genom tillgång till tydliga styrdokument och instruktioner samt erforderlig utbildning. Under 2017 fortsätter arbetet med att utveckla Locums informationssäkerhet respektive säkerhetsskydd.

4.3.2 Informationsförvaltning

Under 2017 kommer Locum att fortsätta arbetet från 2016 med:

- implementering av fastighetsförvaltningssystemet (Landlord),

- implementering av VIR, verksamhetsbaserad informationsredovisning, enligt landstingsarkivets föreskrift,
- kraven på informationssäkerhet (se 4.3.1 Informationssäkerhet).

Under 2016 uppgraderas ärende- och dokumenthanteringssystemet Platina till en ny version. Under 2017 kommer även hanteringen av projektdokumentation att kvalitetssäkras och effektiviseras.

4.3.3 Säkerhet

Se avsnitt 4.3.1 Informationssäkerhet.

4.3.4 IT och digitalisering

Under hösten 2016 kommer en "digitaliseringsplan" att tas fram. Dels för att möta kraven i den nya digitaliseringsstrategi och policy som beslutas av landstingsfullmäktigen 2016 dels för att skapa förutsättningar för en effektiv fastighetsförvaltning.

4.4 Personal och utbildning

4.4.1 Kompetensförsörjning och utbildning

Locum vill stimulera till karriärutveckling genom att visa på möjliga vägar inom kompetensområdet eller till rörlighet inom Locum. Detta innebär bättre kontinuitet i verksamheten, samt kompetentare och nöjdare medarbetare.

Se även avsnitt 4.4.2 Systematisk kompetensplanering.

4.4.2 Systematisk kompetensplanering

Strategisk kompetens- och karriärutveckling genomförs med bl.a. hjälp av SLL:s kompetensplaneringsmodell KOLL, i syfte att utveckla och behålla medarbetare. Varje medarbetare ska kunna rapportera att hen får den kompetensutveckling som krävs för rollen, karriärutveckling eller för byte av roll. Rollbeskrivningarna i ProCompetence har kompletterats så att det, utöver övergripande arbetsuppgifter, även framgår ansvar och befogenheter.

Under perioden kommer utvecklingstrappor för vissa roller såsom chef, förvaltare och teknikförvaltare att tas fram. Projektledartrappan är klar och kommer att samordnas med rollen i ProCompetence.

Utifrån de individuella kompetensutvecklingsplaner som tas fram vid medarbetarsamtalen och dokumenteras i ProCompetence, tar Locum fram rapporter och analyserar kompetensgap. Detta utgör underlag till företagsgemensamma strategiska kompetensförsörjningsplaner.

Genom att delta vid arbetsmarknadsdagar, anordna Öppet hus dels för studenter, dels för yrkeserfarna inom branschen samt i fastighetsanknutna mässor, har vi möjlighet att visa vad Locum arbetar med och samtidigt attrahera nya medarbetare. Vi har utvecklat karriärsidorna på locum.se och publicerat ett antal filmer på vår hemsida om hur det är att arbeta på Locum.

Locum erbjuder sommarjobb till ungdomar och praktik till högskolestudenter, främst inom ingenjörsutbildningar. Vi söker även ytterligare arenor och kanaler, bl a sociala medier, där vi kan attrahera och möta blivande medarbetare.

4.4.3 Attraktiv arbetsgivare

Locum finns på en marknad med stor konkurrens om kompetensen. Locum arbetar kontinuerligt med att utveckla och stärka sitt arbetsgivarvarumärke i syfte att attrahera och behålla medarbetare. Vi erbjuder intressanta och utvecklande roller inom ett område som skapar samhällsnytta och det, tillsammans med vårt starka varumärke, lockar många bra kandidater från såväl offentliga som privata verksamheter.

4.4.4 Jämställdhet och mångfald

Locum fortsätter att utveckla mångfaldsfokus för att lyckas attrahera de kompetenser vi behöver, vilket bl a innebär att finna nya arenor för mångfald. Vi deltar i olika nätverk, exempelvis nätverket Regional samverkan för mångfald, där aktörer från både offentlig och privat sektor deltar.

Under perioden ska samtliga medarbetare genomgå landstingets webbaserade utbildning baserad på HBT-policyn. Inom chefsgruppen fortsätter deltagandet i landstingets certifierade jämställdhet- och mångfaldsutbildning.

Locum deltar årligen i Nyckeltalsinstitutets undersökning JÄMIX. JÄMIX är ett jämställdhetsindex som visar hur jämställt Locum är utifrån olika nyckeltal. Locum uppnådde 143 poäng och är därmed bäst bland fastighetsbolagen. Det högsta uppmätta värdet bland alla deltagande företag i undersökningen var 147.

Se även avsnitt 3 Verksamhet.

4.4.5 Mål- och resultatorienterade chefer

Nya chefer på Locum erbjuds ett väl planerat introduktionsprogram med flera olika utbildningar, där bl a SLL:s utbildning *Ny som chef ingår*. Yngre chefer har tillgång till SLL:s nätverk *Ung och chef*. Om man saknar tidigare cheferfarenhet ingår en gedigen grundutbildning i att vara chef.

Locum har också arbetat fram en chefs- och ledarskapsplattform och som en del av den gick samtliga chefer igenom en utbildning i Utvecklande ledarskap under 2013/2014. Utbildningen följs upp av ett internt nätverkande och strukturerad handledning samt möjlighet till interna eller externa mentorer. Nya chefer erhåller samma utbildning.

Utbildningen Verksamhetsutvecklande lönesättning genomförs regelbundet och diskuteras inför varje års löneöversyn.

4.4.6 Förbättrad arbetsorganisation

Locums mål är att behålla en låg sjukfrånvaro. Locum arbetar aktivt i förebyggande syfte och i sjuk- rehabiliteringsärenden i samarbete med företagshälsovården och den företagsring som Locum ingår i.

Vart fjärde år erbjuds alla anställda en hälsoundersökning och vart annat år vänder sig erbjudandet till 50+. Influensavaccinering erbjuds varje höst.

Locum stödjer friskvårdarbete, bl a genom generöst bidrag till idrottsföreningens verksamhet och genom en friskvårdspeng på 3 000 kronor per år som är tillgänglig för alla anställda.

5. Ekonomi

5.1 Ekonomiskt utgångsläge

Budgeterat resultat för vart ett av verksamhetsåren 2017 till 2020 uppgår till 7 mkr i enlighet med resultatkravet i budgetanvisningen

Locums budget baseras på nuvarande uppdrag och roll inom SLL. Den fortsatt höga investeringsvolym, inom LFS, kommer påverka förvaltnings- och projektresurserna. Planerad dimensionering av Locum bedöms tillräcklig för att klara den investeringsvolymen.

5.2 Nyckelfaktorer som påverkar ekonomin

Den enskilt viktigaste faktorn är genomförandet av Framtidsplanen. För Locums del innebär detta att planera för en betydligt högre investeringsvolym. Antalet anställda, framför allt projektledare, är motiverade utifrån en dubblerad investeringsvolym, uppgående till ca 13 mdr under budgetperioden.

Pensionskulden, som tidigare år förändrats kraftigt, kan fortfarande påverka Locums resultat positivt som negativt.

5.3 Antaganden i budgetunderlaget

Förvaltningsarvodet förväntas öka med 2 mkr jämfört med 2016 p.g.a. större förvaltningsyta i och med färdigställda nybyggnationer. Den förvaltade ytan kommer i takt med att de strategiska fastighetsinvesteringarna färdigställs fortsätta öka och sedan minska 2019 i och med tomställning av Karolinska universitetssjukhuset Solna.

Locums uppdrag förutsätts vara oförändrat under perioden. Eventuell påverkan av NKS är inte beaktad i budgeten.

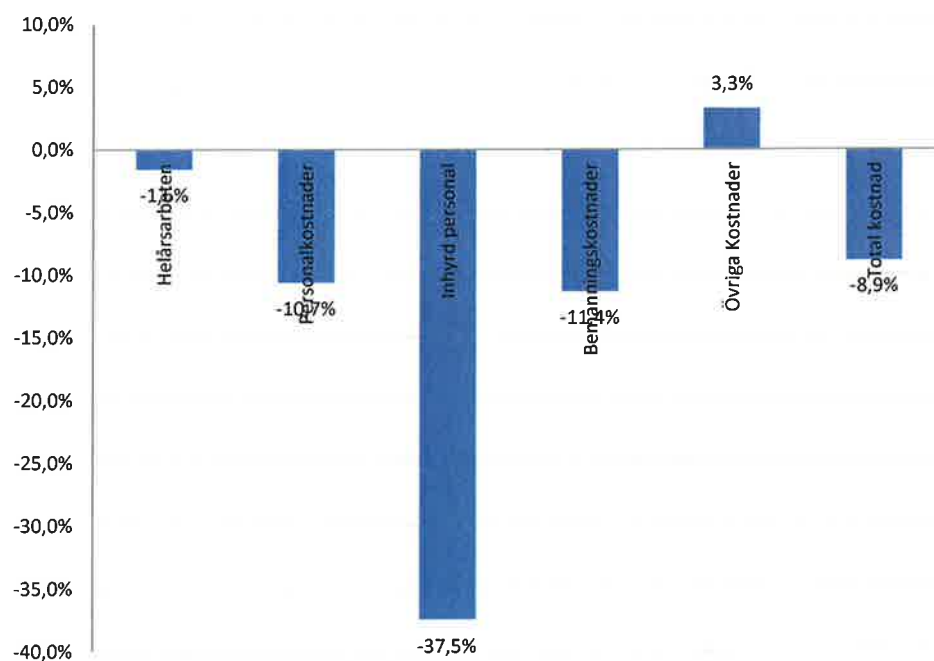
Verksamhetens kostnader beräknas minska med 32 mkr jämfört med budget 2016 och det beror till största del på lägre kostnader för personal. Jämfört med utfall 2015 beräknas kostnaderna öka marginellt till största del beroende på ökade kostnader för konsultarvode avseende IT-tjänster.

Lönekostnaden i budget 2017 bedöms minska med 18 mkr jämfört med budget 2016 men beräknas öka med 4 mkr jämfört med utfall 2015. Lönekostnadsökningen 2017 är relaterad till lönerevisionen. Marknadsläget kommer att innebära ökad press på lönenivåerna och rekryteringsmöjligheterna.

Pensionsavsättningen beräknades till 262 mkr för år 2015 enligt underlag från KPA. Budgeterad pensionsskuld för år 2017 beräknas minska till ca 256 mkr. Pensionsskuldens utveckling är osäker och kan påverka resultatet såväl positivt som negativt framöver.

Övriga kostnadsökningar har budgeterats i nivå med inflationsantaganden på 2 %, trots detta så beräknas dessa kostnader öka med 3,3 % jämfört med budget 2016 och detta beror bland annat på ökade konsultkostnader.

Förändring mellan BU16 och BU17

5.4 Resultatbudget

Resultaträkning Mkr	BU1712 (Controller)	BU1612 (Controller)	AC1512 (Controller)	Förändring BU17/BU16	Förändring BU17/AC15
Förvaltningsarvode	113	111	111	1,8%	1,8%
Försäljningsintäkter	226	258	232	-12,4%	-2,6%
Övriga intäkter	2	2	4		-50,0%
S:a Verksamhetens intäkter	341	371	347	-8,1%	-1,7%
- Varav internt SLL	338	369	344	-8,4%	-1,7%
Personalkostnader	-260	-291	-260	-10,7%	
Lokalhyra	-16	-16	-16		
Öriga lokalkostnader	-2	-2	-1		100,0%
Inhyrd personal	-5	-8	-9	-37,5%	-44,4%
Övriga kostnader	-45	-43	-40	4,7%	12,5%
S:a Verksamhetens kostnader	-328	-360	-326	-8,9%	0,6%
- Varav internt SLL	-7	-6	-7	16,7%	
Avskrivningar	-3	-3	-3		
Finansnetto	-3	-3	-40		-92,5%
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	7	5	-22	40,0%	-131,8%
Erhållna koncernbidrag (komp)	0	0	44		
Lämnade koncernbidrag (komp)	0	0	0		
Justerat resultat	7	5	22	40,0%	-68,2%
Lämnade koncernbidrag (skatt)	0	0	-23		
Överavskrivningar	0	0	0		
Resultat efter bokslutsdispositioner och skatt	7	5	-1	40,0%	-800,0%

5.4.1 Intäkter

Förvaltningsarvodet från LFS beräknas uppgå till 113 mkr år 2017, vilket är 2 mkr högre än budget 2016 och utfall 2015. Arvodet ökar på grund av färdigställande av nybyggnationer. Förvaltningsarvodet svarar för ca 30 % av Locums intäkter.

Försäljningsintäkterna från sålda tjänster beräknas minska med 6 mkr år 2017 jämfört med utfall 2015 vilket motsvarar en minskning med 3 %. Jämfört med budget 2016 är minskningen 12 %. Intäkterna beräknas minska till största del på grund av minskad tidskrivning i debiterbara projekt. I budgeten för 2017 är timpriserna för debiterade timmar ej uppräknade.

5.4.2 Kostnader

Personal

De totala personalkostnaderna uppgår i budget 2017 till 260 mkr och är oförändrade mot utfall 2015. Lönekostnaderna beräknas öka med ca 3 % och är relaterat till lönerevision. Pensionskostnaderna beräknas i budget minska med 6 mkr och övriga personalkostnader beräknas öka med 3 mkr.

FÖRÄNDRING AV ANTAL HELÅRSARBETEN (närvaro- och frånvarotid exkl extratid)	BU 2016	BU 2017	BU 2018	BU 2019	BU 2020
Totalt antal helårsarbeten	312	290	273		

Övriga kostnadsslag, avskrivningar och finansnetto

Kostnader för lokalhyra beräknas oförändrad jämfört med budget 2016 och utfall 2015.

Övriga kostnader beräknas uppgå till 45 mkr och är 5 % högre än budget 2016. Detta beror främst på ökade konsultkostnader för IT tjänster.

Inhyrd personal beräknas minska med 4 mkr jämfört med utfall 2015. Anledningen till minskningen beror på att vi anställt personal som tidigare varit inhyrda. Jämfört med budget 2016 beräknas kostnaden minska med 3 mkr 2017.

Avskrivningarna beräknas öka marginellt under 2016 jämfört med budget 2016 och utfall 2015.

Finansnettot beräknas uppgå till -3 mkr 2017 vilket är oförändrat jämfört med budget 2016. 2015 landande finansnettot på -40 mkr. Ränteintäkter från placeringar uppgick till ca 200 tkr och den totala räntekostnaden i pensionsskulden blev 40 mkr. Ändrad diskonteringsränta vid beräkningen av pensionsskulden per sista december 2015 genererade en negativ finansiell kostnad som uppgick till 36 mkr vilket förklarar det negativa finansnettot.

5.5 Balansbudget

Balansräkning Mkr	BU1712 (Lokalt ek.syst.)	BU1612 (Lokalt ek.syst.)	AC1512 (Controller)	Förändring BU17/BU16	Förändring BU17/AC15
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar	13	15	9	-13,3%	44,4%
Omsättningstillgångar	441	403	450	9,4%	-2,0%
- varav kassa bank	406	368	347	10,3%	17,0%
SUMMA TILLGÅNGAR	454	418	459	8,6%	-1,1%
EGET KAPITAL					
Eget kapital	136	135	124	0,7%	9,7%
- varav årets resultat	7	5	-1	40,0%	-800,0%
Avsättningar (samt ev. Minoritetsintresse)	256	220	262	16,4%	-2,3%
SKULDER					
Långfristiga skulder	4	4	4		
Kortfristiga skulder	58	59	69	-1,7%	-15,9%
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	454	418	459	8,6%	-1,1%

Balansomslutningen beräknas uppgå till 454 mkr i slutet av 2017 vilket motsvarar en minskning med 1 % jämfört med utfall 2015. På tillgångssidan har omsättningstillgångarna minskat. Anläggningstillgångar beräknas öka med 4 mkr. På skuldsidan beräknas avsättning till pensioner samt kortfristiga skulder minska.

5.6 Finansiering

Investeringarna finansieras av egna medel.

5.7 Investeringar

Investeringar Mkr	BU 2016	BU 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021
Maskiner / Inventarier / IT	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Totalt investeringar	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5

Investeringarna avser IT och kontorsinventarier

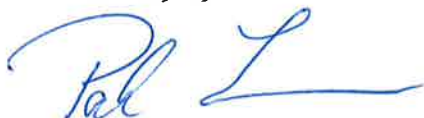
5.8 Möjligheter och risker

Risikfaktorer	Förklarande kommentar, skattade belopp	BU 2017 Mkr	Plan 2018 Mkr	Plan 2019 Mkr	Plan 2020 Mkr
Tjänsteförsäljning	Försäljning av projektledartjänster påverkas av hyresgästernas efterfrågan samt investeringsbehov.	Ja	Ja	Ja	Ja
Personalförsörjning	Den relativt stora andelen nyanställda ställer krav på tid för mentorskap, utbildning och introduktion i Locums processer och arbetsmetodik.	Ja	Ja	Ja	Ja
Pensionsskuld	Pensionskostnad baserad på KPA's beräkningar är en icke påverkbar kostnad	Delvis	Delvis	Delvis	Delvis

6. Övrigt

Detta underlag för slutlig budget för 2017 och planår 2018-2021 kommer att styrelsebehandlas 2016-09-29.

Stockholm
2016-09-19

Patrik Emanuelsson
Verkställande direktör

Bilagor:

2. Investeringsplan 2017

Bilaga 2 Investeringsplan 2017–2021, Vårdinvesteringar

Mkr	Status	Total utgift			Investeringsutgifter						
		Beräknad total utgift budget 2017	Beräknad total utgift budget 2016	Akkumulerad förbrukn. tom 20151231	Budget 2016	Prognos 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021
1. Byggnadsinvesteringar i Landstingsfastigheter Stockholm											
1.1. Objekt tidigare beslutade av landstingsfullmäktige											
1.1.1 Strategiska fastighetsinvesteringar											
1.1.1.1 Strategiska investeringar											
Ny behandlingsbyggnad, Danderyds sjukhus	Pågående	1 662,0	1 662,0	379,8	220,0	274,0	478,0	245,0	120,0	103,0	62,0
Ombyggnad till vårdavdelningar etapp 1, Danderyds sjukhus	Pågående	608,0	608,0	83,0	200,0	207,0	98,0	187,0	4,0	14,0	15,0
Ny- och ombyggn. operation (CHOPIN), Karolinska Huddinge	Pågående	1 940,0	1 940,0	150,0	150,0	161,0	475,0	545,0	545,0	64,0	
Vårdavdelningar och behandling, S:t Görans sjukhus	Pågående	1 560,0	1 515,0	104,1	135,0	95,0	425,0	520,0	399,0	17,0	
Ny- och ombyggnation, Södertälje sjukhus	Pågående	1 200,0	1 200,0	590,0	350,0	330,0	150,0	113,0	15,0	2,0	
Ny byggnad västläge - behandlingsbyggnad, Södersjukhuset	Pågående	2 064,0	2 064,0	473,8	360,0	365,0	612,0	503,0	110,0		
Ny byggnad västläge - vårdbyggnad, Södersjukhuset	Pågående	750,0	700,0	76,0	175,0	153,0	265,0	217,0	39,0		
Byggnad 74 - Nytt försörjningskvarter, Södersjukhuset	Pågående	530,0	530,0	215,0	170,0	140,0	127,0	43,0	5,0		
Vårdavdelningar, entré, Sollentuna sjukhus	Pågående	853,9	853,9	70,2	280,0	437,0	347,0				
1.1.2 Övriga fastighetsinvesteringar											
1.1.2.1 Ersättningsinvesteringar											
Utbyte av styrsystem för klimantanläggning, Karolinska Huddinge	Pågående	123,0	123,0	105,0	17,0	15,0	3,0				
Utbyggnad av brandlarm; Karolinska Huddinge	Pågående	113,0	113,0	65,0	30,0	19,0	18,0	11,0			
Rivn bef garage och uppförande av nytt garage, Karolinska Huddinge	Pågående	350,0	350,0	292,0	15,0	57,0	1,0				
Anpassning vårdavdelningar, Karolinska Huddinge	Pågående	272,0	385,0	97,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	
Omdaning av entrétorg, Karolinska Huddinge	Pågående	105,0	105,0	84,0	10,0	20,0	1,0				
Ombyggnad mottagningar, Karolinska Huddinge	Pågående	128,0	164,0	53,0	30,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	
Ny kraftförsörjning, Södersjukhuset	Pågående	150,0	150,0	40,0	60,0	106,0	4,0				
Teknisk upprustning av byggnad 01, Löwenströmska sjukhus	Pågående	554,0	554,0	463,0	70,0	64,0	27,0				
1.1.3 Ospecificerade objekt < 100 mkr											
Övriga fastighetsinvesteringar							153,0	82,0	1,0		
Summa beslutade objekt							3 234,0	2 516,0	1 288,0	250,0	77,0
1.2 Nya objekt											
1.2.1 Strategiska fastighetsinvesteringar											
Utredningsbeslut											
Hysesgästpassering byggnad 22, Danderyds sjukhus	Utreds	143,0	143,0		2,0		2,5	20,0	20,0	60,0	40,5
Ombyggnad till vårdavdelningar etapp 3, Danderyds sjukhus	Utreds	500,0	500,0								4,0
Ny- och ombyggnad av akutmottagning, Karolinska Huddinge	Utreds	190,0	190,0	0,2	3,0						
Uppförande av ny försörjningsbyggnad, Karolinska Huddinge	Utreds	600,0	600,0		3,0						
Ombyggn av vårdavdelning m.a.a. myndighets- och hygienkrav, S:t Görans sjukhus	Utreds	315,0	315,0	0,9	15,0						
Logistik - Kulvert - Angöring lastkaj, S:t Görans sjukhus	Utreds	540,0	540,0		4,0	1,0	1,0				
Modernisering av vårdplatser, Södersjukhuset	Beslut	500,0		2,2		5,0	10,0	73,0	210,0	200,0	
Inriktningsbeslut											
Vårdavdelningar, Bromma sjukhus	Planeras	450,0	450,0	6,0	55,0	20,0					
Ombyggnad till vårdavdelningar etapp 2, Danderyds sjukhus	Planeras	504,0	504,0	0,4	14,0				17,0	39,0	236,0
Nybyggnation vårdbyggnad för psykiatrisk vård, S:t Görans sjukhus	Planeras	775,0	775,0	4,4	5,0	1,0	1,0				
Genomförandebeslut											
Allmänpsykiatri enkelrum, Huddinge sjukhusområde	Beslut	140,0	140,0	2,0	10,0	25,0	48,0	29,0	25,0	11,0	
Vårdavdelningar, Nacka sjukhus	Beslut	590,0	570,0	21,0	60,0	51,0	81,0	149,0	144,0	144,0	
1.2.2 Objekt för utredningsbeslut kommande budgetperioder											
Ombyggnad till vårdavdelningar etapp 4, Danderyds sjukhus	Ej beslutat	105,0	330,0								
Trafik - Parkering, S:t Görans sjukhus	Ej beslutat	250,0	250,0				1,0				
Strategisk planering av parkering, Danderyds sjukhus	Ej beslutat	140,0	140,0								
Modernisering av vårdplatser etapp 3, Södersjukhuset	Ej beslutat	1 000,0									
Modernisering av vårdplatser etapp 2, Södersjukhuset	Ej beslutat	500,0								5,0	85,0
1.2.3 Övriga fastighetsinvesteringar											
Utredningsbeslut											
Byggnad 02 ombyggnad rättspsyk, Löwenströmska sjukhuset	Utreds	100,0	100,0	1,2	5,0						
Byggnad 02 teknisk upprustning, Löwenströmska sjukhuset	Utreds	200,0	200,0	2,1	6,0						
1.2.4 Objekt för utredningsbeslut kommande budgetperioder											
Ny reservkraft, Södersjukhuset	Ej beslutat	200,0	200,0								
Teknisk upprustning av byggnad 18, Södertälje sjukhus	Ej beslutat	100,0	100,0								
1.2.5 Ospecificerade objekt < 100 mkr											
Övriga fastighetsinvesteringar							544,0	607,0	699,0	700,0	700,0
Strategiska fastighetsinvesteringar							123,0	161,0	150,0	150,0	150,0
Summa LFS nya objekt							811,5	1 039,0	1 265,0	1 309,0	1 215,5
SUMMA BYGGNADSVINVESTERINGAR LFS							4 045,5	3 555,0	2 553,0	1 559,0	1 292,5
varav strategiska fastighetsinvesteringar							3 244,5	2 805,0	1 803,0	809,0	592,5
varav övriga fastighetsinvesteringar							801,0	750,0	750,0	750,0	700,0

Bilaga 2 Investeringsplan 2017-2021

2016-09-29 – ÄRENDE 06 – Bilaga 4

Mkr	Utfall 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021
Trafik							
Trafiknämnden totalt	6 399,0	6 189,6	8 423,4	6 589,3	5 551,7	6 916,6	5 047,8
varav medfinansiering		549,0	1 062,6	725,1	449,0	1 041,5	534,0
Citybanan (koncernfinansiering) ¹⁾	310,3	403,0	709,0				
Trafiken totalt	6 709,4	6 592,6	9 132,4	6 589,3	5 551,7	6 916,6	5 047,8
Utbyggd tunnelbana							
Förvaltning för utbyggd tunnelbana	571,6	762,8	1 291,5	2 757,7	3 892,4	4 278,3	4 566,3
varav medfinansiering		995,5	1 253,7	1 205,4	1 388,7	2 732,8	2 849,6
Utbyggd tunnelbana totalt	571,6	762,8	1 291,5	2 757,7	3 892,4	4 278,3	4 566,3
Vård							
Landstingsfastigheter	2 691,8	3 500,0	4 045,5	3 555,0	2 553,0	1 559,0	1 292,5
Hälsa- och sjukvårdsnämnden	4,4	13,6	10,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Stockholms läns sjukvårdsområde	78,2	65,6	72,6	72,6	65,6	73,6	72,6
Karolinska Universitetssjukhuset	296,1	328,0	198,0	198,0	234,8	366,3	930,4
Södertälje Sjukhus AB	21,6	20,0	20,0	20,0	22,0	18,1	20,0
Södersjukhuset AB	104,0	145,0	116,0	116,3	108,0	109,0	174,7
Danderyds Sjukhus AB	100,6	123,0	116,0	80,0	50,0	50,0	60,0
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	12,1	12,0	12,0	12,0	20,0	30,0	24,7
Folktandvården Stockholms Län AB	87,0	58,0	70,0	75,0	80,0	85,0	70,0
Ambulanssjukvården i Storsthlm AB	11,2	12,0	22,5	21,5	15,0	15,0	15,0
Stockholm Care AB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Strategisk utrustning vård (LSF)	0,0	321,8	836,0	1 433,0	250,9	85,0	23,4
SLL IT	79,5	107,0	167,0	357,0	984,0	1 026,4	200,6
Nya Karolinska Solna (NKS)	3 493,7	4 393,1	3 089,1	1 014,5	423,5	279,9	0,0
varav utrustning	393,6	1 274,0	1 260,9	477,4	29,4	0,0	0,0
Vården totalt	6 980,2	9 099,1	8 774,7	6 959,9	4 811,9	3 702,3	2 888,9
Annan verksamhet							
Locum AB	1,6	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Kulturnämnden	2,1	0,4	0,3	0,3	0,5	0,4	0,5
Landstingsrevisorerna	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Patientnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
MedicARRIER AB	4,5	4,0	4,0	2,4	2,4	2,0	2,4
AB SLL Internfinans	0,0	0,0	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Landstingsstyrelsen	15,7	23,7	30,4	8,6	11,4	9,3	8,5
Annan verksamhet totalt	24,2	32,8	40,8	16,0	19,0	16,4	16,1
INVESTERINGSUTRYMME	14 285,4	16 487,2	19 239,4	16 322,9	14 275,0	14 913,5	12 519,0
varav medfinansiering		1 544,5	2 316,3	1 930,5	1 837,7	3 774,3	3 383,6

1) Medel avser landstingets del i finansieringen av Citybanan enligt genomförandeavtalet (LS 0605-0864).

För mer information om beslutsläge se underliggande bilagor 28.8.1-28.8.4